

MAŁOPOLSKA WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA W TARNOWIE

KARTA PROGRAMOWA

Moduł kształcenia	Teoretyczne podstawy kształcenia	
Nazwa modułu kształcenia w języku angielskim	Theoretical foundations of learning	
Kierunek studiów	Pedagogika	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma kształcenia	studia stacjonarne	
Poziom przedmiotu (podstawowy/specjalnościowy/ ogólnouczelniany)	podstawowy	
Status przedmiotu (obowiązkowy/do wyboru)	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia	studia I stopnia	
Język wykładowy	polski	
Semestr realizacji modułu	III	
Liczba punktów ECTS	6	
Liczba godzin	Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
	20	20
Jednostka realizująca moduł	Katedra Nauk o Wychowaniu	
Moduły poprzedzające	Bez modułu poprzedzającego	

Syntetyczna charakterystyka modułu

Opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu teoretycznych podstaw kształcenia w procesie dziejów człowieka. Znajomość genezy i etymologii pojęć i funkcji dydaktyki, podstawowa terminologia z zakresu współczesnej dydaktyki, umiejscowienie podstaw kształcenia wśród innych nauk pedagogicznych, rozumienie istoty współczesnego procesu kształcenia, przyswojenie podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie: przygotowywania się do prowadzenia zajęć dydaktycznych, sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów, pokonywania niepowodzeń dydaktycznych itp.. Kształtowanie umiejętności zastosowania elementarnych kategorii używanych w dydaktyce w analizie i interpretacji procesów dydaktycznych.

Cele modułu

Nabycie umiejętności dostrzegania, analizowania i rozwiązywania problemów dydaktycznych. Analiza użytecznych w studiach i w pracy zawodowej pojęć z zakresu teorii nauczania. Zdobycie podstawowej wiedzy na temat tradycyjnych i współczesnych systemów dydaktycznych, ich kulturowych uwarunkowań oraz prekursorów i współczesnych przedstawicieli tej subdyscypliny pedagogicznej. Poznanie i zrozumienie zasad formułowania celów kształcenia, konstruowania programu szkolnego, doboru modelu i stylu nauczania do sytuacji dydaktycznej. Poznanie genezy i etymologii pojęć i funkcji dydaktyki, jej miejsce wśród nauk pedagogicznych, omówienie podstawowych pojęć dydaktycznych: nauczanie, uczenie się, kształcenie, samokształcenie, wychowanie. Metody, zasady i środki nauczania, uczenia się, kształcenia, samokształcenia, taksonomia i operacjonalizacja celów kształcenia. Nabycie umiejętności aktywizowania uczniów na lekcji i wdrażania ich do rozwiązywania problemów.

Opis efektów kształcenia modułu		
Symbol efektu kształcenia dla modułu	Osiągnięte efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
Wiedza:		
W_01	Ma ugruntowaną terminologię używaną w pedagogice, zna i rozumie teorię kształcenia, jej historyczne, społeczno-kulturowe i medyczne podstawy	K_W01+++ K_W03++
W_02	Jest krytycznym znawcą i użytkownikiem teorii analizujących dawne i współczesne strategie nauczania, uczenia się, kształcenia, samokształcenia, taksonomii i operacjonalizacji celów kształcenia, kreowania programu oraz szczegółowego planowania i oceny aktywności uczniów	K_W09+++ K_W11++
Umiejętności:		
U_01	Potrafi inspirować prace nad własnym rozwojem, także uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy jak również zachęcać do działań na rzecz całościowego uczenia się	K_U11 ++
U_02	Potrafi tworzyć oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych. Potrafi przygotować i wykonać prezentację określonego zadania dydaktycznego	K_U09 +++ K_K10++
U_03	Potrafi uzasadnić wybór dobranego modelu nauczania, poprzeć go argumentami teoretycznymi zaczerpniętymi z poglądów praktyków i teoretyków kształcenia oraz przedstawić zalety i wady różnych strategii postępowania nauczyciela na lekcji	K_U08+++ K_U14++
U_04	Potrafi w sposób jasny i spójny wypowiedzieć się w mowie i piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki jak i innych dyscyplin z dziedzin nauk humanistycznych i społecznych	K_U06+++
Kompetencje społeczne:		

K_01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności pedagogicznych, jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania wyzwań zawodowych, odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie dydaktyki, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w jego dziedzinie	K_K01+++ K_K03++ K_K07++
K_02	Uświadamia sobie i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, postępuje zgodnie z zasadami etyki	K_K06+++

Treści kształcenia modułu	
Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczący dydaktycy i ich myśl dydaktyczna: W. Ratke, J. Sturm, J. A. Komeński, J.H. Pestalozzi, J.F. Herbart, J. Dewey: E. Estkowski, B.F. Trentowski J. W. Dawid, B. Nawroczyński, K. Sośnicki, W. Okoń, C. Kupisiewicz, K. Denek. 2. Dydaktyka ogólna jako subdyscyplina pedagogiki. 3. Związek dydaktyki z innymi naukami. 4. Ideał przyświecający myśli pedagogicznej w różnych epokach. Modele współczesnej szkoły. Rozwój: od szkoły tradycyjnej do progresywistycznej. 5. Cele i treści kształcenia, ich istota i funkcje 6. Teoretyczne podstawy współczesnego kształcenia: holizm, konstruktywizm i inne teorie oraz koncepcje. 7. Proces kształcenia wielostronnego. 8. Metody kształcenia ogólnego i ich dobór. 9. Dobór i stosowanie zasad kształcenia we współczesnym procesie edukacyjnym. 10. Środki kształcenia ogólnego, ich dobór i zasady stosowania we współczesnym procesie edukacyjnym. 11. Twórczość w procesie nauczania i uczenia się. 12. Kontrola i ocena osiągnięć szkolnych uczniów. 13. Alternatywa dla współczesnej edukacji – metody aktywizujące i możliwość zastosowania ich w procesie edukacyjnym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza, etymologia pojęć i funkcje dydaktyki. 2. Analiza wybranych programów edukacyjnych przeznaczonych dla szkoły podstawowej. 3. Kategoryzacja celów kształcenia: cele ogólne i cele operacyjne, operacjonalizacja celów kształcenia. 4. Ewaluacja procesu kształcenia (w tym ocenianie osiągnięć uczniów). 5. Plany i programy kształcenia oraz ich projektowanie. 6. Prawo wewnątrzszkolne /sposoby opracowywania, korzystanie z prawa wewnątrzszkolnego/. 7. Dobór i stosowanie zasad kształcenia we współczesnym procesie edukacyjnym. 8. Ocena szkolna, sposoby oceniania, kryteria ocen. 9. Podstawowa dokumentacja nauczyciela, opracowanie konspektów lekcyjnych.

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Franciszek Bereźnicki, <i>Podstawy kształcenia ogólnego</i>, Impuls, Kraków 2011 2. Franciszek Bereźnicki, <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, wyd. 2, Impuls, Kraków 2007 3. Wincenty Okoń, <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, wyd. 5, Wyd. Akad. Żak, Warszawa 2003 4. Czesław Kupisiewicz, <i>Podstawy dydaktyki</i>, WSiP, Warszawa 2005 5. Józef Pólturzycki, <i>Dydaktyka dla nauczycieli</i>, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2014 6. Erich Petlak, <i>Innowacje w nauczaniu szkolnym</i>, Wydawnictwo Petrus, Kraków 2017 7. <i>Sztuka nauczania. Szkoła</i>, red. Krzysztof Konarzewski, PWN, Warszawa 2008
-----------------------	--

	<ol style="list-style-type: none"> 8. <i>Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela</i>, red. Krzysztof Kruszewski, PWN, Warszawa 2008 9. Aleksander Nalaskowski, <i>Edukacja. Korzenie, źródła, narracje</i>, wyd. 2, Impuls, Kraków 2017 10. Kazimierz Denek, <i>Wartości i cele edukacji szkolnej</i>, Wyd. A. Marszałek, Poznań – Toruń 1994 11. Richard I. Arends, <i>Uczymy się nauczać</i>, WSiP, Warszawa 2003 12. Heinz-Herman Kruger, <i>Wprowadzenie w teorie i metody badawcze nauk o wychowaniu</i>, Gd. Wyd. Psych., Gdańsk 2005 13. A. Klimowicz, <i>Metody nauczania w pracy z dorosłymi</i>, [w:] <i>Poradnik edukacyjny</i>, red. Marzena Owczarz, CODN, Warszawa 2005, s. 188-209 14. Edyta Brudnik, Anna Moszyńska, Beata Owczarska, <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Wyd. Jedność, Kielce 2010.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czesław Kupisiewicz, <i>Dydaktyka. Podręcznik częściowo programowany</i>, Impuls, Kraków 2012 2. Alicja Katarzyna Siemak-Tylikowska, <i>Podstawy teorii doboru treści kształcenia</i>, Wydawnictwo UW, Warszawa 1985 3. Przemysław Bąbel, Marzena Wiśniak, <i>12 zasad skutecznej edukacji. Czyli jak uczyć, żeby nauczyć</i>, Gd. Wyd. Psych., Gdańsk 2015 5. Krystyna Rau, Ewa Ziętkiewicz, <i>Jak aktywizować uczniów. "Burza mózgów" i inne techniki w edukacji</i>, Of. Wyd. G&P, Poznań 2000 6. Bronisław Siemieniecki, <i>Komputer w edukacji. Podstawowe problemy technologii informacyjnej</i>, Wyd. Marszałek, Toruń 2002 7. Ryszard Więckowski, <i>Pedagogika wczesnoszkolna</i>, WSiP, Warszawa 1995 8. Kazimierz Denek, <i>Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej</i>, Wyd. Marszałek, Toruń 1999, 9. Stanisław Nalaskowski, <i>Metody nauczania</i>, Wyd. Marszałek, Toruń 2002 10. Decker F. Walker, Jonas F. Soltis, <i>Program i cele kształcenia</i>, WSiP, Warszawa 2000

Metody dydaktyczne

Metody dydaktyczne: podające i problemowe/ wykład, dyskusja, prezentacja/. Środki dydaktyczne: rzutnik, tabele, diagramy, wykresy i teksty źródłowe.